

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁL.

Alapította:

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYREN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 28

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIBEKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2

Höfer altábornagy legújabb jelentése

BUDAPEST, április 25

Keleti harctér:

A keleti fronton a helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér:

Nem történt különösebb esemény.

Délkeleti hadszíntér:

A helyzet változatlan.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.)

BERLIN, április 25.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Rupprech bajor trónörökös hadesoportja:

Az Arrasi csatatéren tegnap reggel óta Govale helység birtokáért folyik a harc, az ellenség egyébként a Serpetól északra nem ismételte meg támadását, a Searpertól délre az Arras Cambiai országut mindkét oldalán délután újból fellángolt a harc, angol hadosztályok mindig Vancurton át széles arcvonalon melyek tagozva támadtak, az angolok rohama tűzünkbe és kemény közelharcban mindenütt igen súlyos veszteségeikkel összeomlott.

Keleti harctér:

Tüzérségünk erőteljesen viszonzta orosz ütegek tüzelését melyek főképen Zakobstadtnál Postavanál és a Zlocow tarnopoli vasút msntén működtek.

Macedón harcvonal:

A napok óta a Wardar és a Devrantó közti állásaink ellen irányuló határos angol ágyuzást tegnap támadások követték, amelyeket a bolgár csapatok kivétel nélkül visszavertek.

LUDENDORFF.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A makói nép-összeírásról

A polgári népesség és az állatállomány összeírása és az 1917. évi vetés területek felvétele

Makó város polgármestere a május 1-3 ig terjedő nép- és állatösszeírásra nézve következő hirdetményt tette közzé:

A m. kir. ministerium 1917. évi április hó 14. napján 1377. N. E. sz. s. kélt rendeletével a polgári népességnek, valamint a ló, szarvasmarha, juh és sertés állományok összeírását, ugyszintén az 1917. évi vetés terület felvételét, elrendelvén, ezen összeírások Makó város területén folyó évi május 1-3. napjain fognak meg-ejtetni.

Az összeírásokat a hatóság által kijelölt számálló biztosok végzik, akik a polgárságot házról házra járva lakáaikon fogják felkeresni s ott veszik fel a szükséges adatokat.

Az összeírás a közéletmezés helyes és tervszerű iránnyításának fogja alapját képezni, ennél fogva felhívom a közönséget, hogy a számláló biztosok által kérdezendő adatokat mindenki a saját érdekében is hűen és pontosan mondja be annál is inkább, mert aki valótlan, hamis adatot vall be, büntetve lesz.

Hangsúlyozom, hogy az összeírásnak adóztatási célja nincs, s az kizárólag az egész ország lakossága helyes élelmezésének ellátása érdekében történik.

Előre való tájékozódás végett közlöm, hogy az összeírás alkalmával ezeket kell bevallani.

A háztartáshoz hány férfi, hány nő tartozik, külön felüntetve a 15 éven felüliek és a 12-14 éves egyéneket. A háztartáshoz tartoznak a szülők,

az ellátásban lévő gyermekek, cselédek és más olyan egyén, aki a család háztartásában él. A hadba vonult családtagok és családtagok nem vétetnek fel. A konvencionban részvevő család például a tanyas nem tartozik a háztartáshoz.

Be kell vallani, hogy hány hadifegyver van az illetőnél.

Be kell vallani a háztartáshoz tartozók tulajdonában és helyben lévő ló, szarvasmarha (bivaly) juh és sertések számát és pedig ekként részletezve, hogy ezen állatok közül hány darab van 2 éven felüli és hány darab van 2 éven aluli.

Ezeket kivül be kell mondani a vetésörületeket is.

Még csak arra figyelmeztetem a közönséget, hogy az összeírás napjaiban a háztartások fejei, vagy olyan megbízottak, akik a kívánt adatokat be tudják mondani, lehetöle odahaza tartózkodjanak.

Az állami tisztviselők memoranduma

A köztisztviselők husvét hét főjön tudvalevőleg határozatot hoztak a közalkalmazottak háborus segélye, a szolgálati pragmatika és a fizetésrendezés tekintetében. Batthyány Tivadar gróf, az állami Tisztviselők Országos Egyesületének elnöke ezekről a következőket mondta:

— Ányújtottam a pénzügy miniszter urnak a husvét hét főjén tartott közgyűlés határozatai alapján elkészített memorandumunkat, amelyben úgy a háborus segélyekre, mint a szolgálati pragmatikára és a végleges fizetésrendezésre vonatkozó határozataink végrehajtását kérjük a kormánytól. Azonkivül beadtam a kérvényt a miniszterelnökségen Kiebs

berg Ku ó államtitkár urnak, a többi miniszter urnaknak pedig postán küldöttem el memorandumunk egy-egy másolatát. A nagy érdeklődést keltő ügy további sorsára nézve természetesen semmiféle pozitívumot nem mondhatok, mert hisz a kormány csak ezután fog a kérény elintézésével foglalkozni.

— Annyit mondhatok, hogy e tényállás folytán az eddig elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. Nézetem szerint a pénzügyminiszterium mest számításokat fog végezni, tanulmányoztatja az ügyet és majd néhány hét múlva, a legjobb esetben május végén fogja — úgy vélem — velünk, az egyesület vezetésével a tárgyalásokat megindítani. Én remélem és bizton számítok rá, hogy junlusban az illető törvényjavaslatot a kormány a képviselőház elé fogja terjeszteni.

A politikai események.

Tisza bizalomért köledál — Magyar politikusek Bécsben. — Apponyi Albert gróf az „Österreichische Politische Gesellschaft“ elnökyéről. — Károlyiék Andrassy koncentrációs tervei ellen. — Vázsonyi és a munkapárt radikális szárnya

Heves vármegye törvényhatósági bizottsága ma Okolicsányi Lajos indítványára bizalmat szavazott Tisza István gróf miniszterelnöknek. A határozat így szól:

„A törvényhatóság Tisza István gróf miniszterelnök és kormányzat iránt a legteljesebb bizalommal viselkedik és kéri a miniszterelnököt, hogy eddig tapasztalt fázadhatatlanságával folytatva az ország érdekében hasznos munkáját, amellyel a magyar fegyverek dicőségében tündéklő Magyarországot a világpolitikában is számos óta nem tapasztalt érvényesülésre juttatta.

Ennek az egyébként jelentőség nélküli és nem is tulságosan isléson bók permetésének csak a

száradéka érdemes, mely így szól: „Ezt a határozatot a törvényhatóság az összes törvényhatóságokkal borszájárulás céljából közli:”

Tehát erről van szó. Bizalomköszönetéről az ország törvényhatóságai és ott, amelyet egy munkapárti bizottsági taggal indítottak meg sokkal jobb használatban. Igazán nem volna érdemes az a megállomásra sem figyelmet fordítani ha nem tűnne szembe az a bizonyos illata.

A törvényhatóságokban nem szokták ok és cél nélküli felszólítani a pártszavazókat, különösen világháború idején, amikor a nemzeti erők egybeforrását a legmagasabb helyen is kívánatosnak tartják. Kivétel azonban akkor történt Tisza a városok és vármegyék kérésére bizalmával, a melyet a legtöbb helyen bizonyára csak néhány szavazatkülsőséggel tudnak kérésnek elismerni.

A jogszabított körök mellé az egyesület majd a miniszterelnök azt a bizalmi dárdat vagy pedig felfelé ragyogtatja, ahol már beleuntak a parlament szüneti villámszába és pléh menyérgésbe, de legjobban megunták magát a maszter, Jupiter tozans urat.

Különböző politikai pártokhoz tartozó esztrák politikusek és egyesületi tanácsok néhány hét előtt sításkorok, hogy a Magyarországot és Ausztriát közösen érdeklő ügyekben barátságos eszmecserét tartanak. Amire a magyar politika elot több vezető férfiak is meghívják, még pedig pártkülönbesség nélkül.

Az első ilyen összejövetel április 21 én volt Bécsben az Österreichische Politische Gesellschaft klubhelyiségben. Erre az összejövetelre az esztrákok a függetlenségi pártok képviselőit hívták meg, míg a törzességi másodlag összejövetelre a hatvanháromez pártokhoz, tehát a nemzeti munkapártihoz, az alkotmánypártihoz és a néppártihoz tartozó politikusek fogtak meghívást nyaral.

A függetlenségi politikusek a meghívás elfogadását akkora az egy feltételhez kötötték, hogy az értekezleten Magyarországot belső ügyeit érintő kérdése megbeszélés tárgyát ne képezze. Erről az értekezlet rendezői a magyar vendégeket biztosították is.

Az értekezleten az egyetértő függetlenségi és négyvennyelc párt képviselőit, amint már jelentettük, Apponyi Albert gróf, Hammersberg László és Háy Gyula országgyűlési képviselőik jelennek meg, Károlyi Mihály gróf, aki megjelenségét szintén kifátába helyezte, a képviselőház elnöksége folyón történt bevonulása miatt maradt távol, míg Batthyány Tivadár gróf betegségevel megtagadta ki magát.

Az értekezlet után munkatársunk a Sacher szállóban felkereste Apponyi Albert grótot és megkérdezte tőle, mi a véleménye az értekezleten elhangzott felajánlásokról.

Apponyi a következőket válaszolta:

— A megbeszélések eredménytelensége ellenére csoppt sem sajnálom, hogy eljöttem, mert hasznosnak tartom már azt is, hogy az az, akik valóban jó eszmékkel vannak és akik valóban kívánják a monarchia eszejének növelését, számolnak a ténnyekkel, amelyekre változtatni nem lehet, akár helyeslik azokat, akár sajnálják.

A Demokrata-kör tegnapi társaságakorján Vázsonyi Vilmos nagy beszédet mondott, amelyben őszintes politikai pikariárára tállatnak.

Halljuk az új jelzőt — mondta egyebek során, hogy aszervegni kell a magyar polgárságot. Igaz, aszervegni kell, de nemcsak a magyar polgárságot, hanem olyan aszervegni kell alkotni, hogy ebben az országban időigegen egy táborra legyen és soros egységbe forrjon végig a munkásokig, végig mindenkig, a nadrágtalansokig, aki a reakciót megdönteni és ennek helyébe magyar nemzeti demokratikus országot felépíteni akss.

Sajnos a városi polgárság szervezési kísérleteinek eddig mindig kudarcra volt a vége. Amikor Károlyi Hídvarári Károly gróf az általános választójog felszavával arra törekedett, hogy bizonyos radikális erőket is toborozzon, birtvitált a munkapártba, hogy vezessen ott a radikális szárnyat.

Mire hátr voltam kijelenteni, hogy vezessen, de a szárnyat nem látom ott! Ugyanakkor résztvetttem egy városi konferencián is amelyen budapesti képviselők és városi férfiak voltak jelen.

E kor már látható volt, hogy Tisza grófja mint nyemul esztérbe a munkapártban és én azt sajnálom, hogy ne lépjenek be a munkapártba, amire felált az egyik képviselő a azt mondogta, hogy az haláladéig megalkotani a polgári pártot, ha mindannyian az én vezetéseim alatt beépnek a munkapártba. Nem meríttem, csak azt mondtam: erre az áldozatra is hajlandó vagyok egy főtétel alatt, ha becsületesavukra fogadják és ismában adják, hogy velem együtt és az én vezetéseim alatt jönnék is ki onnan. Ezt persze nem fogadták el.

Cserepes mestert

korosok a mezőhegyesi minesbirtokon a 6 os majorban. Beszédcskósen levő téglagyárba. Fizetésének megbeszélése és a kemencék megtekintése véget kérem a jelentkezőt Mezőhegyesre utazni (Üllőköltség megfizetik) Körülb lül 300.000 a cserepszükséglet.

Skopek József

téglagyáros, Mezőhegyes, Bilső fecskös, 6 os major.

NAPI HIREK

— Tisztviselők sejiya. Budapestről telefonálja tudósítónk: Tisztviselői körökben azt beszélik, hogy a pénzügyminiszteriumban már folynak az előkészítő munkálatok, hogy az állami tisztviselői rendkívüli segélyt kapjanak még pedig úgy, hogy egyszer és mindenkorra rendkívüli segély gyanánt megkapják azt az összeget, amelyet egy évre háboru pótlékul kapnak. Ezenkívül a tisztviselők követeléseinek teljesítéséül november elsejétől kezdve a második fizetési fokozatokat úgy állapítja meg, hogy hetven százalék háborus pótlékot fognak kapni.

— Be kell szájítani a rekvirált termést. Makó város polgármesterei hivatala közönsé teszi: Ismételtelen s utoljára figyelmeztetem mindazokat, akik a nálu rekvirált termények beszállítását most már legkésőbb folyó évi május hó 10 ig okvetlen teljesítseék, mert ellen esetben a kihágási eljárás minden további nélkül meg fog ellenök indítatni s a törvény teljes szigorával fognak sújtatni.

— A citrom ára Makón. Csanád vármegye alispánja 6446-1917. szám alatt kelt rendeletével a citromnak kicsinyben való eladási árát a következőképen állapította meg 300 as ládákban darabonként 26 fillér és 360 as ládáknaál 22 fillér.

— Munkaadók ellenőrzése. A makói kerületi munkásbiztosító pénztár a munkaadók (gyárosok, kereskedők és iparosok) ellenőrzését megkezdte, az alkalmazottaknak a pénztárhoz való bejelentése valamint azok fizetésének a háboru által beállított változása emelése, b jelentése tekintetében Figyelmeztetnek a munkaadók, hogy a pénztár ki küldött közegeinek az 1907. évi XIV. t. c. 20 § a alapján az üzleti könyveket és az er

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók Fallagi-cégné

re vonatkozó feljegyzéseket bocsássák rendelkezésére, valamint a kért felvilágosítást adják meg, mert ellen esetben a fenti törvény 190. § a értelmében 400 koronáig terjedő pénzbüntetéssel fognak büntetni és a rendelkezésre nem bocsátott adatokat a törvényben biztosított jogánál fogva a pénztár hatósági beavatkozással fogja megszerezni.

— Áprilisi tél és a vetések. Az áprilisi téllel kapcsolatban — amelynek országos jellege van — mindenütt az a mai időkben nagyon érthető kérdés vetődik fel elsősorban: nem veszélyeztet-e az időjárás a termést. Nem a gyümölcsfákat féltjük, mert azokra már keresztet lehet vetni, hanem a vetéseket. Sokan úgy vélik, hogy a vetések állapotában máris nagyobb károsodásnak kellett bekövetkezni. Szakkörök ezzel szemben nyomatékosan kijelentik, hogy a mai viharos, esős időjárásnak ez idő szerint más hatása nincs, mint az, hogy a tavaszi vetés még jobban kéni fog miatta. Ennek dacára az általános mezőgazdasági helyzet elég megayugtató, mert az ősziek fejlődése kielégítő. Ellenben ez a megnyugtató nem éppen kielégítő.

— Elírtják a zöldségkivitel. A múlt év nyarán és őszén osztrák és német városok rengeteg mennyiségű zöldséget vásároltak össze és vitték ki az országból és természetesen az árakat ugyan csak fölverték. Értesülésünk szerint a kormány keményan foglalkozik azzal a tervvel, hogy egy rendelettel érvénytelennek fogja kijelenteni azokat a szerződéseket, amelyek a zöldség és főzelékek külföldi exportja tárgyában külföldi lakosok magyar termelőkkel kötöttek. Szó van arról is, hogy kiviteltilalmat léptetnek életbe a zöldségre és a főzelékre.

— A rekvirált termények sürgős leszállítása. A földművelésügyi miniszter valamennyi vármegye alispánjához és a városok polgármesteréhez távirati rendeletet kü-

dött, melyben az Országos Közélelmezési Hivatállal egyetértőleg felhívja nevezetteket, hogy a rekvirálási jegyzékek alapján állapítsák meg, hogy még mennyi rekvirált készlet vár elszállításra és a körzetbeli bizományos bevonásával állapítsanak meg oly programot, mely az összes rekvirált terményeknek legkésőbb május 15 ig történő leszállítását feltétlenül biztosítja. A H. T. ma felhívja bizományosait, hogy ez ügyben az illetékes hatóságokkal haladéktalanul lépjenek érintkezésbe és a leszállítás mielőbbi megkezdését minden lehetőséggel elősegítsék.

— A komédiáséletnek van sok arnyoldala, de van sok oly szép s fényes oldala, amelyek oly sok egyént vonzanak a csillogó külszinű deszkákra. Sokszor a színpadon nemesak komédiából játszik a színészek a drámákat, hanem a színpadok mögött rejtve tragédiák játszódhatnak le. Ilyen megrázó drámát mutat be ma este az Uránia színház egyik gyönyörű műsorában. A kitűnő színészdramát a legki-
válóbb művészek alakítják.

REGÉNY

Égy világváros története

(1885)

187. fejezet.

Helén és Márta.

Scappanos pedig ezt gondolta magában:

— Eitől az a hatalmas Terenzi-től mielőbb szabadulni kell. Tudom én jól, hogy mire bír neki a fog. De most itt lenn az alkalmam! Ma éjjel okvetlenül végezek vele! Még ő is fenn meri a fogát...

Az udvaron léptek hallatszottak. Terenzi kizökkent egy hasadékon s látta, hogy valaki lámpával megy az udvaron át a kapu felé.

Megy már a hásmester! mondá halkán.

— Csakugyan úgy volt. Mindjárt rá hallatszott is, amint csukták a kaput. Nemsokára ugyanazon az uton jött vissza a hásmester, lámpájával felületesen szétvilágított az udvaron és semmi gyanusat sem vevén észre, bement

a lakásába.

Terenzi fájt a így szóló hal-

kan: — Ajtáját nem zárta még be. Bravo, most már az enyém lesz a kulcs!

Mikor körülbelül már gondolta, hogy a kapukésre aligha lehet többé szükség, előbujt rejtékből a lábujjhegyre közelített a hásmester ablakához. A függöny nem takarja be jól az ablakot s lehetett látni, mi történik a kivilágított szobában!

(Folyt. köv.)

Makói Uránia Színház

Telefon szám: 181

Csütörtökön, április 26 án

Komédiásélet

Színmű 4 felvonásban.

Előadások csütörtök, szombat és vasárnap napokon tartatnak. Előadások kezdete este 8 órakor. Vasárnap két előadás: fél 6 és este 8 órakor.

Rakay Ferenc

tudatja, hogy nála állandóan arany-
menetek

horomagot

ehet kapni, egy kisnyben, mint
nagyban.
Értekezni lehet Váradi-nival van-
dóglójsben,

A Makói Összegyűző Egy-
let mint szövetséget, (Hunyadi-
aton, makói takarékpénztár
épület) ujennan megnyit

zálogintézete

a legmérsékeltőbb kamattal és
legelőnyösebb feltételek mellett
kölcsönökkel ad
ékszerekre, arany és ezüst-
eszközökre értékpapírokra,
szerejegyekre
és egyéb ingóságokra.

Bankreklámú osztályos öklösö-
ket helyesít előnyös kamattal
és fizetési feltételek mellett
ingatlanokra, váltóra és köle-
szényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig
l. u. 3—5-ig.

A Buza Pista-féle igem jóforgalmu korcsma,

melyet újból megnyitottam, házza
együtt, kedvező feltételekkel eladó.

Értekezhetni: Hajnal-utca 9

Egy 14-15 éves leány
mindenesnek felvétetik
sz. János-tér 34. sz. a.

Jégszekrény

megvételre keresztek!

Cim a kiadóban.

Ertesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-
sorok, szájpadlás nélkül, arany-
ból, platínából

fogtömések

ezüst amalgamból és a fog
színével azonos porcellánból.
Foggyökök eltávolítását, fogak
leértékesítést és hibás fogsorok
átalakítását vállalom, 23 éves
fogtechnikus gyakorlatom alatt
50bb éven át Budapestban és
Berlínben is szerzett tapaszt-
alataim felelősségem arra,
hogy ezen szakmádomat a
magyarországi közönség becses
figyelmébe ajánljam.

Teljes tiszteléssel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-
utca, Böhm-féle ház, Makó.

Fiatalkorú és leányok lap-
kihordásra felvételnek a
kiadóhivatalban.

Varróleányok és idő-
sebb asszonyok
könnyű munkára fel-
vétetnek.

Fapapucs ipartelep, Das-
sewffy-tér, Löwenbach-ház.

Hirdetések felvételnek.

Hirdetések
felvételnek
a kiadóban.

Marhabőrt,

lőbőrt, juhőrt, nyulbőrt, bérány-
bőrt, csikőbőrt és mindenféle
bőröket és gyanjut, a legma-
gasabb napi árnak veszek.

Löwenstein Ármin
Deák Fecseny- u 48 szám.
Fácská 50 méterrel melletti.

1848 eredeti teletti medollt
készi a Budapesti Barát
egy évfolyamában. A kiadó
ára negyedévi: 3 50 korona.
Lagyon Múlatványozásról szóló a
„Budapesti Barát” kiadó-
hivatala, Budapest, VIII,
Baross-utca 22. szám.

Két hírom kislány föld
votomény alá teresztetik
Cim a kiadóhivatalban

Disztemetkezési vállalat.	
KISS KÁROLY	
disztemetkezési vállalata.	
Makó	Fótör
<p>Temetések rendezése a leggyorsabbtól a legpompásabb kivételig pentosan és jutányos áron végez. Részletezésnek pompás elrendezés! Hirc és fakoporsó rakár!</p> <p>Gyász esetekben tessék teljes bizalom- mal fenti céghez fordulni.</p>	
Pentes kizsoltó's.	

Jó házból való
fiu tanulónak
felvétetik a
Makói Függet-
len Újság
nyomdájában

Makói Független Újság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.

